

Усенко Світлана

к.б.н., старший науковий співробітник, професор кафедри

Шостя Анатолій

д.с.-г.н., старший науковий співробітник, професор кафедри

Усенко Олег

аспірант

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти є складовою професійної підготовки, що передбачає навчання методології і методики дослідження, полягає в пошуковій діяльності і розвитку вміння творчого підходу до дослідження певних наукових проблем [1, 2, 3].

Наукове дослідження – це результат самостійного розроблення певної

наукової проблеми студентом. Воно обов'язково містить результати власного пошуку, власні висновки і гіпотези. Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти дозволяє: забезпечити ефективне засвоєння та використання знань; закласти основи науково-дослідної роботи; найбільш повно реалізувати індивідуальний підхід у навчанні студентів та диференціювати їх спеціалізацію; залучати до наукових досліджень і розв'язання виробничих, економічних та соціальних завдань; розвивати здатність до самостійних обґрунтованих суджень та висновків; застосовувати самостійно здобуті наукові знання у виробництві; науково обґрунтовувати результати власних досліджень тощо [2].

Найбільше використовуються два основних види науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти: навчальна науково-дослідна робота, передбачена навчальними планами, і науково-дослідна робота студентів, яка здійснюється під керівництвом професорсько-викладацького складу.

Важливу роль відіграють нові активні форми та методи організації науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти та інтеграції її з навчальною діяльністю. До активних форм проведення науково-дослідної роботи відносять: написання рефератів з конкретної теми у процесі вивчення навчальних дисциплін; виконання лабораторних робіт і практичних завдань, які містять елементи проблемного пошуку; виконання нетипових завдань дослідницького характеру під час різних видів практики; розроблення методичних матеріалів із використанням дослідницьких методів; підготовка і захист курсових, кваліфікаційних робіт, пов'язаних з тематикою досліджень кафедри; участь у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, конференціях; участь у наукових семінарах студентів; стажування за кордоном з метою проходження переддипломної практики і виконання кваліфікаційних робіт [3].

Інноваційною технологією навчання є впровадження в навчальний процес індивідуальних навчально-дослідних завдань. Це вид позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідного чи проектно-конструкторського характеру. Індивідуальні навчально-дослідні завдання спрямовані на самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизацію, поглиблення, узагальнення, закріплення, практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Виробнича практика також сприяє активізації науково-дослідної роботи студентів і може стати основою для підготовки кваліфікаційної роботи як завершального етапу навчання у вищому навчальному закладі. На старших курсах багато студентів уже працюють за спеціальністю, і це впливає на вибір теми дипломної магістерської роботи. У такому разі, крім аналізу літератури, кваліфікаційна робота може містити власний практичний досвід, що збагачує її наукову цінність.

Результати власних досліджень за тематикою науково-дослідної роботи здобувачі вищої освіти доповідають на засідання кафедри та наукових

конференціях. Це змушує їх ретельно готувати виступ, формує ораторські здібності. Кожний молодий дослідник має змогу оцінити свою роботу на тлі інших і зробити відповідні висновки. Оскільки на конференціях, як правило, відбувається творче обговорення доповідей, то кожен доповідач може почерпнути оригінальні думки та ідеї.

Отже залучення здобувачів до науково-дослідної роботи сприяє не лише становленню їх як особистостей, але й як професіоналів. Кожен ВНЗ має готувати майбутніх фахівців так, щоб виробити у них потребу у постійному навчанні упродовж усього життя, тобто постійно нарощувати свій професійний потенціал.

Список використаних джерел

1. Беляєв Ю. І., Стеценко Н.М. Науково-дослідна діяльність студентів у структурі роботи університету. *Педагогічний альманах*. 2010. Випуск 6. С. 188-191.
2. Дробиш Л. В., Карпенко Ю. В. Дослідницька діяльність студентів як засіб якісної підготовки фахівців. *Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: європейський вектор – нові виклики та можливості : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції, Львів, 14–16 травня 2015 року*. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. С. 635-636.
3. Сидорчук Н.Г. До питання про організацію науково-дослідної роботи студентів педагогічних навчальних закладів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Зб. наук. пр. у 2-х част. Ч. 2. Київ-Вінниця : ДОВ Вінниця, 2002. С. 408-413.

